

Fakta om turismen på Åland

Ålands landskapsregering
Näringsavdelningen

Fakta om Åland

Åland är ett självstyrkt, demilitariserat landskap i Finland och medlem i EU.

Parlament	Ålands lagting.
Regering	Ålands landskapsregering.
Geografi	Total areal 13.347 km ² , varav landareal 1.527 km ² , 6.500 öar.
Folkmängd	26.300. I staden Mariehamn 10.600.
Språk	Enspråkigt svenskt.
Valuta	Euro.
Övrigt	Egen flagga, egna frimärken.

INNEHÅLL

VAD BETYDER TURISMEN FÖR ÅLAND?	2
Att mäta effekterna	2
En miljon kommersiella gästnätter	2
Många besök till fritidshus, släkt och vänner	2
Landbaserad turism breddar näringslivet	2
Turismens BNP till baspris	2
FÖRUTSÄTTNINGAR	3
Säsong	3
Kommunikationer	3
Taxfree – ett undantag som tryggar trafiken	3
Passagerartrafiken till havs dominerar statistiken ..	3
Turisternas totala konsumtion år 2003	3
TURISMENS VOLYMTVECKLING	4
Antalet inresande inklusive ålänningar	4
Antalet gästnätter	4
Övernattningar under hög- och lågsäsong	5
Inkvarteringsstatistik	5
TURISMEN OCH SAMHÄLLSEKONOMIN	6
Turisternas konsumtion per utgiftspost	6
Turisternas konsumtion enligt inkvarteringsform ..	6
Turisternas konsumtion fördelad per region	7
Genomsnittliga utgifter enligt hemland	7
Genomsnittliga utgifter enligt inkvarteringsform ..	8
Genomsnittliga utgifter enligt resans syfte	9
Turisminkomsten per bransch	10
Turismens direkta sysselsättningseffekter per bransch inom privata sektorn	11
EVENEMANGSUNDERSÖKNING	12

Vad betyder turismen för Åland?

Under 2003 har Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB), på uppdrag av Ålands landskapsregering och Ålands turistförbund, utfört en omfattande undersökning om **turismens samhällsekonomiska betydelse för Åland**.

Den här broschyren sammanfattar en del av undersökningsresultatet. Här finns också statistik hämtat från den **årliga inkvarteringsstatistiken**, samt från **evenemangsundersökningen** som ÅSUB gjort på uppdrag av Mariehamns stad. Informationskällorna skiljer sig åt genom att inkvarteringsstatistikens siffror inhämtats från företagarna, medan materialet till de två andra undersökningarna i huvudsak kommer från intervjuer med besökare.

ATT MÄTA EFFEKTERNA

Turismens effekter i samhället är svåra att mäta, då turismen inte är någon egen och enhetlig bransch. Många åländska företag har endast en viss del av inkomsten från turismen. Däremot kan man säga att turismens effekter syns i de flesta branscher, mer eller mindre. Den åländska ekonomin präglas av turismnäringen, som i sin tur domineras av passagerartrafiken till havs. Hela turismsektorns förädlingsvärde inklusive sjöfarten uppgick 2003 till ca 35 % av Ålands totala BNP. Den landbaserade turismen uppskattades samma år generera ca 3,5 % av BNP.

EN MILJON KOMMERSIELLA GÄSTNÄTTER

Enligt **inkvarteringsstatistiken** för 2003 uppgick antalet gästnätter på Åland till ca 625.000. Här ingår hotell, gästhem, camping, gästhamnar och stuganläggningar med fler än 4 stugor. Gästnätterna i stuganläggningar med färre än 5 stugor kan uppskattats till ungefär 373.000. Antalet gästnätter för betalande besökare uppgår således till nästan 1 miljon.

MÅNGA BESÖK TILL FRITIDSHUS, SLÄKT OCH VÄNNER

Åland har en stor mängd besökare som bor i egna fritidshus eller övernattar hos släkt och vänner. De här besökarnas övernattnings har för 2003 beräknats till drygt 800.000. Totala antalet gästnätter blir således ungefär 1.800.000.

LANDBASERAD TURISM BREDDAR NÄRINGSLIVET

Den landbaserade turismen är viktig för att bredda det åländska näringslivet. Turismen är ofta en bisyssla och sysselsätter sammanlagt ca 5,5 % av den åländska arbetskraften.

TURISMENS BNP TILL BASPRIS (i 2003 års priser)

	2001	2002 *	2003 *
LANDTURISMEN			
Förädlingsvärde, milj euro	24,7	30,0	29,3
Andel av BNP	3,0 %	3,7 %	3,5 %
TURISMEN TOTALT			
Förädlingsvärde, milj euro	297,7	285,2	291,5
Andel av BNP	35,9 %	35,4 %	34,8 %

* Prognos för BNP.

Förutsättningar

SÄSONG

Den landbaserade turismen på Åland är i första hand koncentrerad till sommarmånaderna juni, juli och augusti. Hela 75 % av de kommersiella övernattningsnätterna sker under den korta högsäsongen. Därför blir turismnäringen ofta en bisyssla som inte ger tillräckliga inkomster året runt. Landskapsregeringen verkar genom stöd och åtgärder för en förlängning av säsongen.

KOMMUNIKATIONER

Genom Ålands läge mitt i Östersjön är den åländska landbaserade turismen beroende av goda kommunikationer. Ett flertal kommersiella rederier upprätthåller kommunikationerna med huvudmarknaderna Sverige och fasta Finland. Sedan tillkommer också landskapets egen färjetrafik i skärgården som dels trafikerar fasta Åland, dels fasta Finland.

Flygtrafik finns till Stockholm, Åbo och Helsingfors. Flyget används i första hand av affärsresenärer.

TAXFREE – ETT UNDANTAG SOM TRYGGAR TRAFIKEN

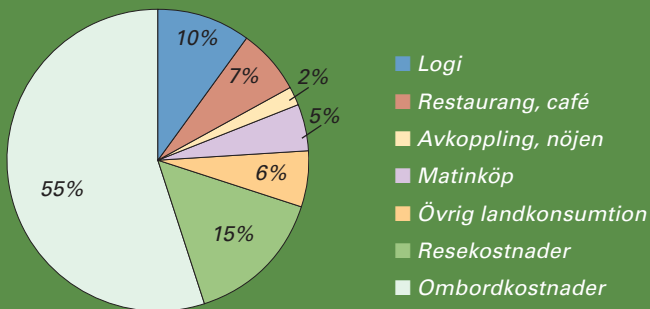
Genom ett särskilt skatteundantag med EU har flyg och fartyg som angör Åland rätt till fortsatt taxfreeförsäljning. Detta har för färjornas del medfört hög turtäthet både under låg- och högsäsong samt relativt låga biljettpreiser.

PASSAGERARTRAFIKEN TILL HAVS DOMINERAR STATISTIKEN

En stor del av de åländska fartygen är nöjes- och kryssningsfartyg. Kryssningsresenärerna övernattar ombord, och konsumerar endast försumbart på Åland. De räknas ändå in i den totala inresandestatistiken. Därför är det viktigt att göra skillnad på de totala turisminkomsterna som domineras av passagerartrafiken och de landbaserade turisminkomsterna.

TURISTERNAS TOTALA KONSUMTION ÅR 2003: 235,6 MILJONER EURO

Figuren nedan visar hur besökarna fördelat utgifterna. I siffrorna ingår också konsumtionen ombord på åländska fartyg.

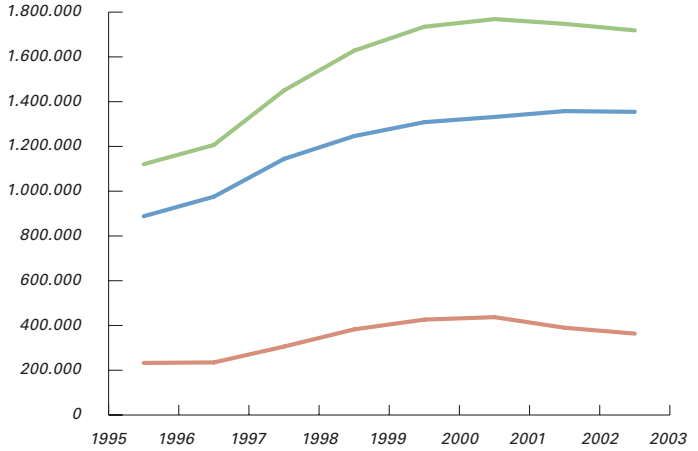
Samtliga faktauppgifter i denna broschyr är från 2003 där ej annat anges.

Turismens volymutveckling

De inresande (exklusive ålänningar) var 1,56 miljoner personer år 2003.

- Inresande totalt
- Sverige
- Finland

Antalet inresande inklusive ålänningar

INRESANDE TOTALT

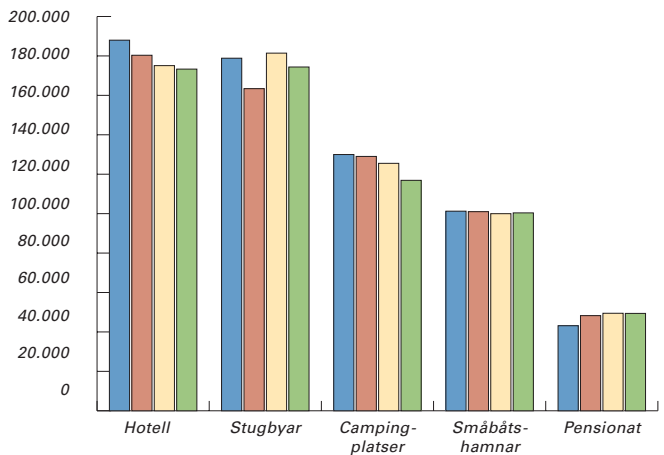
1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
1.120.697	1.206.500	1.450.000	1.628.000	1.734.578	1.768.821	1.747.576	1.718.404	1.769.955

Turism är människors aktiviteter när de reser till och vistas på platser utanför sin vanliga omgivning för kortare tid än för ett år för fritid, affärer eller andra syften.

World Tourism Organisation

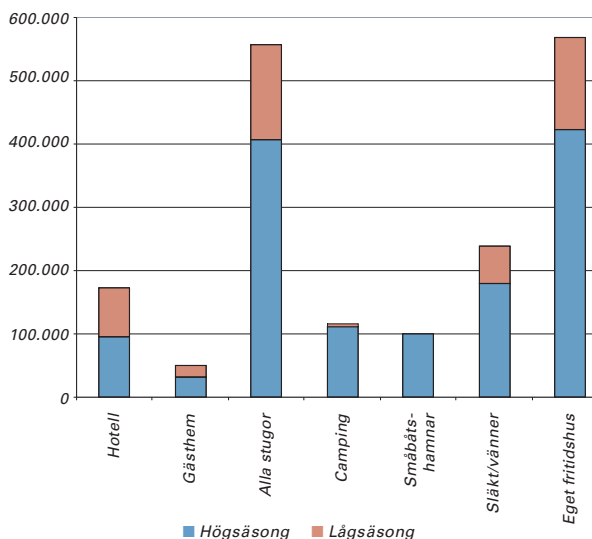
- 2000
- 2001
- 2002
- 2003

Antalet gästnätter

Övernattningar under hög- och lågsäsong

Antal övernattningar

På Åland finns 60 stugbyar med fler än 4 stugor, 18 hotell, 18 gästhem och pensionat, 15 campingplatser och 20 småbåts-hamnar.

Statistik, år 2003.

Landskapsregeringens övergripande mål för turismen på Åland är att Åland skall ha hög attraktionskraft, turismnäringen skall vara långsiktigt hållbar samt verka över hela Åland.

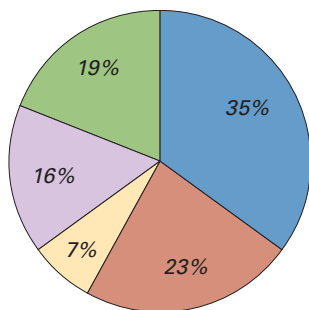
Inkvarteringsstatistik

	HOTELL	PENSIONAT	STUGBYAR	CAMPING	TOTALT
FINLAND					
Personer	49.633	13.399	19.650	21.923	104.605
Övernattningar	77.466	23.625	66.270	36.897	204.258
Medelvistelse dygn	1,6	1,8	3,4	1,7	2,0
SVERIGE					
Personer	52.763	14.015	28.625	22.553	117.956
Övernattningar	83.834	23.590	99.735	63.873	271.032
Medelvistelse dygn	1,6	1,7	3,5	2,8	2,3
ÖVRIGA LÄNDER					
Personer	6.315	1.292	3.169	7.119	17.895
Övernattningar	12.016	2.424	19.266	16.128	49.834
Medelvistelse dygn	1,9	1,9	6,1	2,3	2,8
TOTALT					
Personer	108.711	28.706	51.444	51.595	240.456
Övernattningar	173.316	49.639	185.271	116.898	525.124
Medelvistelse totalt	1,6	1,7	3,6	2,3	2,2

(Enligt uppgifter från anläggningarna 2003)

Turismen och samhällsekonomin

Den landbaserade turisminkomsten är 68,7 miljoner euro. Den fördelades på följande sätt.

* Tjänster ingår i posten Övriga utgifter år 1995

Turisternas konsumtion per utgiftspost

Uppskattningen har angetts i 1.000 euro, inflationen har beaktats.

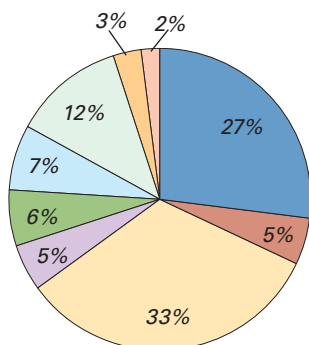
	2003	1997	1995
Logi	23.812	19.487	14.074
Restaurang, café	16.002	15.100	8.194
Livsmedel	10.835	12.786	9.407
Avkoppling, nöjen, kultur	4.697	3.472	1.680
Shopping	6.185	6.589	3.472
Bensin	2.476	2.147	1.400
Trafikförbindelser på Åland	1.705	467	429
Souvenirer	1.016	1.568	1.139
Tjänster	856	1.325	*
Alko	548	131	355
Övriga utgifter	561	411	560
Total landkonsumtion	68.695	63.481	40.709

Turisternas konsumtion enligt inkvarteringsform

Uppskattningen har angetts i 1.000 euro, inflationen har beaktats.

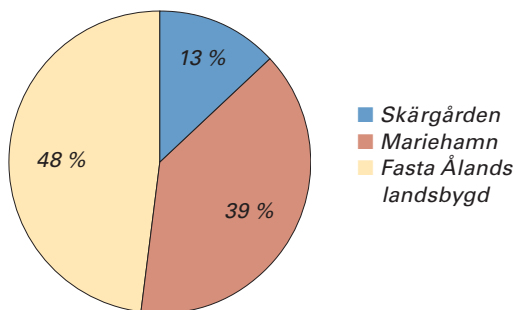
Turistgrupp	2003	1997	1995
Stugturister	23.214	20.663	14.615
Hotellgäster	18.630	15.604	10.322
Fritidshusägare	7.926	9.911	3.733
Besökare av släkt & vänner	4.878	3.322	2.035
Gästhamnsbesökare	4.058	3.229	2.762
Campingturister	3.248	3.266	2.277
Gästhembesökare	3.144	3.080	1.512
Kryssningsresenärer	1.900	896	1.736
Dagsbesökare	1.698	3.509	1.717
Total landkonsumtion	68.695	63.481	40.709

Turistgruppernas konsumtion enligt inkvarteringsform.

Turisternas konsumtion fördelad per region

I Mariehamn och på fasta Ålands landsbygd är turisminkomsten nästan 2.500 euro/invånare. I skärgårdskommunerna är turisminkomsten ca 3.900 euro/invånare. I figuren nedan redovisas hur den totala turisminkomsten fördelas mellan regionerna.

Genomsnittliga utgifter enligt hemland

Endast räknat per övernattande turister.

Hemland	Utgifter per pers/dygn	Vistelsetid	Utgifter under Ålandsvistelsen
Finland	42	5,6	234
Sverige	29	6,9	199
Övriga	46	6,9	316
Turisten i genomsnitt	35	6,3	223

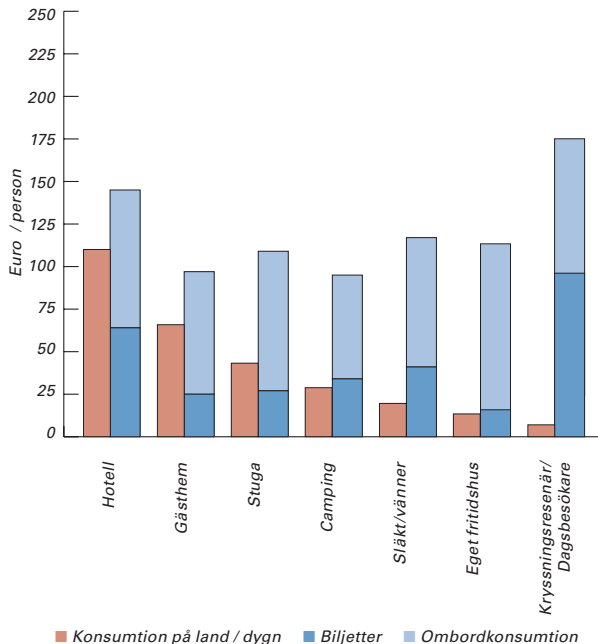

Genomsnittliga utgifter enligt inkvarteringsform (euro)

Inkvarteringsform	Utgifter per person/dygn	Genomsnittlig vistelsetid	Utgifter per person under Ålandsvistelsen
Hotellgäster	107	2,0	210
Gästhemsbesökare	64	2,3	144
Stugturister	42	5,5	231
Gästhamnsbesökare	37	6,1	222
Campingturister	28	4,2	117
Besökare av släkt & vänner	19	4,6	87
Fritidshusägare	13	9,6	128
Kryssningsresenärer	3	1,0	3
Dagsbesökare	4	1,0	4

Konsumtion under resan och på land

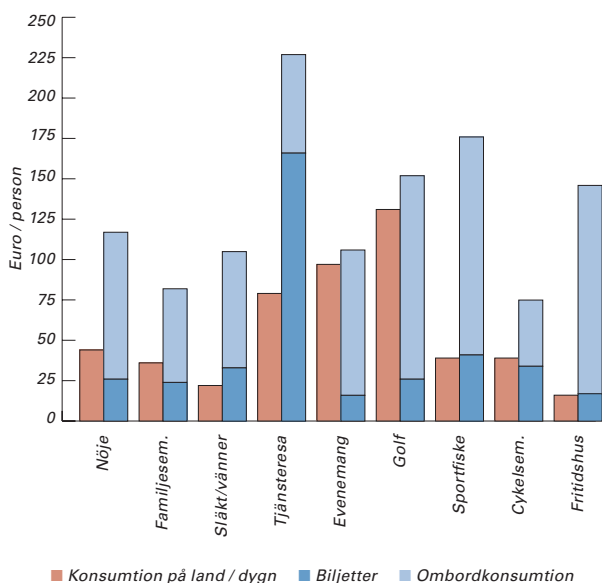

Genomsnittliga utgifter enligt resans syfte (euro)

Resans syfte	Utgifter per person/dygn	Genomsnittlig vistelsetid	Utgifter per person under Ålandsvistelsen
Golf	131	2,3	301
Evenemang	97	1,8	177
Tjänsteresa	79	3,2	252
Nöje, avkoppling	44	4,1	181
Fiske	39	4,2	165
Cykelsemester	39	3,6	141
Familjesemester	36	5,1	184
Fritidsbåt	33	6,3	207
Besöka släkt & vänner	22	4,1	88
Besöka fritidshus	16	8,5	134

Konsumtion under resan och på land

Turisminkomsten per bransch

Bransch	Landturismens andel av omsättningen %	Inkomst från landturismen, 1.000 euro	Turismens andel av omsättningen totalt, %	Total turisminkomst, 1.000 euro
Jord- & skogsbruk, fiske	2,7	939	2,7	939
Energi- & vattenförsörjning, byggverksamhet	1,6	2.449	1,6	2.499
Parti- & agenturhandel, handel & reparation av motorfordon m.m	1,1	3.114	1,1	3.114
Detaljhandel, rep. av hushållsartiklar	11,3	19.992	11,3	19.992
Restaurang- & logiverksamhet	64,4	20.720	64,4	20.720
Landtransport	1,7	526	1,7	526
Sjötransport	0,8	5.449	85,5	568.932
Stödtjänster till transport, resebyråverksamhet	12,9	1.517	75,2	8.818
Post- & telekommunikationer	4,2	1.612	4,2	1.612
Finansförmedling, bankverksamhet	0,9	1.034	0,9	1.034
Rekreation, kultur & sportverksamhet	3,7	1.607	81,5	34.949
Andra företagstjänster & annan service	1,4	441	1,4	441
Summa	3,1	59.400	34,8	663.526

I tabellen ingår endast de branscher som enligt företagens egna uppgifter har minst 15.000 euro i turisminkomst. Omsättningssiffrorna är hämtade från företagens bokslutsuppgifter. Beloppen är exklusive moms.

Den totala turisminkomsten har ökat med + 22 % sedan 1997

Jämfört med föregående stora turismundersökning (1997) har inkomsterna från den landbaserade turismen reellt vuxit med ca 4 %. Under samma tid har den totala turisminkomsten för åländska företag (d.v.s landbaserade + verksamhet utanför Åland + färjenäringen + ålänningarnas egna turisminköp) vuxit med nästan 22 %. Volymtillväxten för hela Ålands BNP var under samma period drygt 10 %.

Turismens direkta sysselsättningseffekter per bransch inom privata sektorn

Bransch	Sysselsatta ålänningar inom privatsektorn *	Antal sysselsatta, landturism	Antal sysselsatta, turismen totalt
Jord- & skogsbruk, fiske	759	28	28
Energi- & vattenförsörjning, byggverksamhet	787	13	13
Parti- & agenturhandel, handel & reparation av motorfordon m.m	664	9	9
Detaljhandel, rep. av hushållsartiklar	840	95	95
Restaurang- & logiverksamhet	390	251	251
Landtransport	318	5	5
Sjötransport	1.339	11	1.145
Stödtjänster till transport, resebyråverksamhet	66	9	50
Post- & telekommunikationer	76	3	3
Finansförmedling, bankverksamhet	353	3	3
Rekreation, kultur & sportverksamhet	123	5	101
Andra företagstjänster & annan service	437	6	6
Antal sysselsatta totalt	7.988	438	1.709
Andelen sysselsatta	100 %	5,5 %	22,9 %

* Antalet sysselsatta gäller situationen 1.1.2001, uppgifterna har inte skrivits upp till 2003 års nivå.
I tabellen ingår endast de branscher som enligt företagens egna uppgifter har turisminkomster.

Vilka arbetsplatser finns med i tabellen?

Turismnäringen är naturligt gränsöverskridande. Inom sjöfarten finns flera svenska och finska aktörer, likaså har de åländska rederierna anställda från Sverige, Finland och andra länder. I tabellen ovan finns endast åländska företag och den åländska arbetskraften medräknad. På det sättet blir siffrorna jämförbara med tabellen över inkomsteffekten på sid. 10. De sysselsatta på land visar den direkta effekten av de turister som besöker Åland.

Turismen sysselsätter inom alla regioner och i de flesta branscher

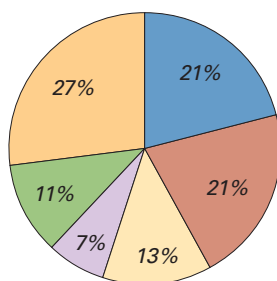
Den landbaserade turismen skapar arbetsplatser över hela Åland, och är också ett viktigt komplement inom jordbruket. För egenföretagare och mångsysslare inom ett flertal branscher är turisminkomsterna avgörande för försörjningen. De flesta helårsarbetsplatserna finns ombord på fartygen. Dessa sjöarbetsplatser är relativt välbetalda och effekterna syns över hela Åland. I så gott som varje by finns det någon som jobbar ombord på färja.

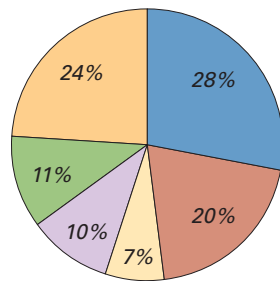
Evenemangsundersökning

Ålands statistik- och utredningsbyrå gjorde på uppdrag av Mariehamns stad en evenemangsundersökning 2003. Syftet var att ge en uppskattning av vad två utvalda evenemang, ett med kulturell och ett med idrottslig inriktning, betyder för den åländska samhällsekonomin. Figuren nedan visar fördelningen av evenemangens ekonomiska tillskott fördelat per utgiftspost.

Alandia Jazz

Alandia Cup

■ Logi

■ Restaurang

■ Nöjen

■ Matinköp

■ Övrig landkonsumtion

■ Resor till och från Åland

Alandia Jazz har arrangerats årligen i juli med större huvudkonserter och ett flertal mindre konserter i flera dagar. De flesta besökarna är mellan 45–64 år. Alandia Cup är en fotbollsturnering för 10–11-åringar som arrangeras årligen i fem dagar. Med på resan kommer ledare och ofta familjemedlemmar.

	Alandia Jazz	Alandia Cup
Tillresta besökare	550	3.750
Genomsnittlig vistelsetid på Åland	3,2 dygn	5,4 dygn
Konsumtion/dygn/person	68 euro	38 euro
Konsumtion Ålands-vistelsen i medeltal	219 euro / pers	205 euro / pers
Landkonsumtion	120.200 euro	776.610 euro
Konsumtion på åländska färjor	46.380 euro	243.540 euro
Ekonomiskt tillskott till Åland	ca 165.000 euro	ca 1.020.000 euro
Besökarna kommer från	Finland ca 50 % Sverige ca 40 %	Finland ca 70 % Sverige ca 25 %

ANSVARIG UTGIVARE:

Ålands landskapsregering
Pb 10 60, AX-22111 Mariehamn
Tel. +358 18 25 000
www.ls.aland.fi

FAKTAUNDERLAG:

Ålands statistik- och utredningsbyrå
Pb 11 87, AX-22111 Mariehamn
Tel. +358 18 25 490
www.asub.aland.fi